

Presentasjon av den norske barnehage

Den norske barnehagetradisjonen bygger på en forståelse av at omsorg, lek, danning og læring henger sammen. Å bruke og være i naturen, er en viktig del av denne barnehagetradisjonen. I rammeplanen man skal ha respekt for naturen, barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. En annen verdi er barns medvirkning og de skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagene er reguleres av barnehagelov med forskrifter (inkludert rammeplanen)

Tall og fakta

47 prosent av barnehagene er kommunale, og 53 prosent er private. Fordelingen har vært stabil de siste 4 årene. De kommunale er i gjennomsnitt litt større, slik at 50 prosent av barna går i kommunale barnehager.

Bemanning

Bemanningsnormen; 1 voksen per 3 barn under tre år og 1 voksen per 6 barn over tre år.

Pedagognormen; 1 pedagog per 7 barn under tre år, og 1 pedagog per 14 barn over tre år.

Barn skal regnes som tre år fra 1. august det året de fyller tre år.

I barnehageloven har vi en bemanningsnorm og en pedagognorm, den reguleres etter alder og antall barn, og ikke etter åpningstid.

De fleste barn i Norge er i barnehagen 41 timer eller mer, de yngste er i barnehagen lengre enn de eldste

I Norge jobber 64 500 ansatte i en barnehage, i snitt har 45 prosent av de ansatte har barnehagelærerutdanning eller tilsvarende, 23 prosent er barne- og ungdomsarbeider (fagarbeider), det er høyere andel fagarbeider i kommunale enn i private barnehager.

I snitt er bemanningsnormen 5,7 barn per ansatt (privat 5,8 – kommunal 5,6) I distrikt-Norge er bemanningsnormen bedre, enn i byene. Loven krever 6 barn per ansatt. Andelen menn er på 10 prosent. Mange barnehager har kostpenger (matpenger) i snitt er summen på 340,- per måned per barn

Antall barnehager på dispensasjoner fra lovkravene:

- 20 barnehager har dispensasjoner fra bemanningsnormen
- 137 barnehager har dispensasjon fra pedagognormen

I 2022 var det 268 730 barn som gikk i barnehagen:

- Av de fikk 9 759 barn som fikk spesialpedagogisk hjelp
- Og 53 651 var minoritetsspråklig.

Dekningsgraden i 2022;

- 81 prosent av 1 åringene går i barnehage
- 98 prosent av 5 åringene går i barnehage

Kilde; <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/analyser/fakta-om-barnehager-2022/>

Utdrag fra rammeplan for barnehager

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Ansvar og roller

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Samiske barnehager

Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap. I samiske barnehager er samisk hovedspråk. Barnehageeieren skal vedtektsfeste at barnehagen har som formål å styrke barnas identitet i et barnehagemiljø med samisk språk og samisk kultur. Barnehagetilbudet skal være en integrert del av det samiske samfunnet. Det er en forutsetning at personalet behersker samisk språk og har kunnskap om samisk kultur.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Kilde; <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>